

(17.02.2026 жылы №47 хаттама.)

Талдықорған қаласы
2026 жыл.

Мазмұны

1	Жалпы ережелер	3-4
2	Сыбайлас жемқорлық қылмыс және құқық бұзушылық туралы хабарлама түскен кездегі Басқарма басшылығының іс-қимыл алгоритмі	4-5
3	Сыбайлас жемқорлық туралы хабарлаған адамдарды қорғау механизмдері	5-6
4	Қызметкердің құқықтары мен міндеттері	6-7
5	Қорытынды ережелер	8 .

1. Жалпы ережелер

1.1 Осы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың бұзылуы немесе бұзылуы мүмкін фактілерді хабарлау тәртібі» (әрі қарай - *Тәртіп*) «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕАҚ (әрі қарай - *Университет*) басшыларының қызметкерлерден сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлама түскен кездегі іс-қимылдарының бірыңғай тәртібін белгілейді, сондай-ақ хабарлаған адамды (бұдан әрі - *сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдемдесуші (жәрдемдесетін) тұлға*) қудалаудан, кемсітуден және құқыққа қайшы іс-қимылдардан қорғауды қамтамасыз ету механизмдерін айқындайды.

1.2. Осы Тәртіптің құқықтық негізін «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы (бұдан әрі - *Заң*), ҚР Мемлекеттік қызмет істер агенттігінің «Мемлекеттік органдар мен ұйымдардың басшыларына арналған қызметкерден сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлама түскен кездегі іс-қимылдар алгоритмі және оны қорғауды қамтамасыз ету бойынша әдістемелік ұсынымдар», Еңбек кодексі, сондай-ақ Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілері құрайды.

1.3. Тәртіп Университет басшылары үшін іс-қимылдардың ұсынылатын алгоритмі болып табылады және келесі құқық бұзушылықтар туралы хабарламаларға қатысты қолданылады:

- Сыбайлас жемқорлық қылмыстар (ҚР ҚК 3-бабының 29-тармақшасында көрсетілген қылмыстар);
- Әкімшілік сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар (ҚР ӘҚБ туралы кодексінің 34-тарауында көзделген құқық бұзушылықтар).

1.4. Қызметкер Университет Басқарма Төрағасы-Ректор және (немесе) басшылығын (бұдан әрі - *Басшы*), және (немесе) уәкілетті мемлекеттік органдарға (сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесуді, ашуды, тергеуді және алдын алуды жүзеге асыратын органға) дайындалып жатқан, жасалып жатқан немесе жасалған сыбайлас жемқорлық қылмысы немесе әкімшілік сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы (бұдан әрі - *сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық*) туралы хабардар етеді.

1.5. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлама келесі байланыс арналар арқылы түсуі мүмкін:

- 1) Басшыға тікелей хабарлау – қызметкерді жеке қабылдау кезіндегі тікелей байланыс барысында түскен ауызша немесе жазбаша өтініш;
- 2) қызметкердің әдеп жөніндегі маман, комплаенс-офицер немесе өтініштерді қабылдауға уәкілетті тұлға арқылы жүгінуі;
- 3) электрондық арна немесе бейнеконференция байланысы түрінде – деректерді соңына дейін шифрлауды қамтамасыз ететін қорғалған немесе қорғалмаған электрондық пошта жүйесі немесе мобильді қосымша;

4) жедел желі - antikor@zu.edu.kz немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдемдесетін тұлғаны хабарламаларды қабылдауға уәкілетті тұлғамен байланыстыратын, қоңырауды жазу функциясы бар тікелей сенім телефоны – 87282401020, ватсап – 87001271306;

Телефон нөмірлері немесе сенім телефонының арналары өзгерген жағдайда, бұл ақпарат университеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес қызметінің ресми парақшасында жарияланады, сонымен қатар тиісті өзгерістер осы Тәртіпке кейіннен енгізіледі.

5) анонимді веб-портал – жеке браузерді және анонимді есептік жазбаларды пайдалана отырып (*IP-мекенжай бойынша сәйкестендіруді талап етпейтін*) хабарлама жіберуге мүмкіндік беретін жүйе;

6) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де байланыс арналары.

2. Сыбайлас жемқорлық қылмыс және құқық бұзушылық туралы хабарлама түскен кездегі Басқарма басшылығының іс-қимыл алгоритмі

2.1. Басшы қызметкердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы туралы түскен хабарламасы бойынша ҚР заңдарына сәйкес шаралар қабылдауға міндетті.

Хабарламаны қабылдамауға жол берілмейді.

2.2. Қызметкердің сыбайлас жемқорлық қылмысы немесе құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлау мақсатында Басшыға жүгінуі туралы ақпарат құпия ақпарат болып табылады, оны таратуға жол берілмейді.

Басшы қызметкердің ниеті болған жағдайда онымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдемдесу туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасасуға міндетті.

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет*) Төрағасының 2023 жылғы 11 мамырдағы № 153 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсету туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасасу қағидаларының 4-тармағына сәйкес Басшы өтініш берген сәттен бастап жиырма төрт сағаттан кешіктірмей осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген адаммен осы бұйрыққа *2-қосымшаға* сәйкес 1-нысан бойынша жария етпеу туралы келісім жасасады.

2.3. Басшы өзінің атына келіп түскен сыбайлас жемқорлық қылмысы немесе құқық бұзушылығын нақты орын алған факт туралы хабарламаны Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметіне (*бұдан әрі – ҰҚК СЖҚК*) 1424 колл-орталығы арқылы дереу хабардар етуге міндетті.

2.4. Басшы орын алған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық немесе қылмыс туралы хабарлау фактісінің жазбаша растауын үш жұмыс күнінен кешіктірмей ҰҚК СЖҚК-ға беруге міндетті.

2.5. Басшыға сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық немесе қылмыс туралы хабарлау фактісінің жазбаша растауы мыналар болып табылады:

1) осы Тәртіптің 1.5 - тармағының 1) және 2) тармақшаларымен белгіленген қызметкердің жазбаша өтініші;

2) Тәртіптің 1.5 - тармағының 3) және 6) тармақшаларында көзделген, осы Тәртіптің 1-қосымшасына сәйкес байланыс арналары арқылы келіп түскен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпарат.

2.6. Қызметкердің Басшыға сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлау фактісінің жазбаша растауында мыналар болуы тиіс:

1) хабарламаның түскен күні мен уақыты, хабарламаны қабылдаған тұлғаның АЖТ (*аты-жөні, тегі*);

2) хабарлама жеткізілген тәсіл (*дереккөзді сәйкестендіру мүмкіндігі болған жағдайда*);

3) құқық бұзушылықтың қысқаша сипаттамасы (*фактілер, тұлғалар, нысан*);

4) тұлғаға қатысты түскен хабарлама бойынша оның лауазымы мен бөлімшесінің атауы;

5) егер оның жеке басы белгілі болса, осы Тәртіптің 2-қосымшасына сәйкес оның жазбаша келісімі болған жағдайда ақпаратты хабарлаған қызметкер туралы мәліметтер;

6) Басшының қолы мен күні;

7) Бұл ақпарат шектеулі қолжетімділікпен қорғалған түрде сақталуға тиіс және өзге тұлғалар үшін қолжетімді болмауы керек. Аталған ақпарат ұйымның құжаттар номенклатурасына және архивтік сақтау мерзімдеріне сәйкес кемінде 5 (бес) жыл сақталады.

2.7. Егер келіп түскен құқық бұзушылықтар туралы хабарламада Университеттің Басқарма мүшелерінің қатыстылығы болса немесе қызметтік тергеп-тексеру жүргізу үшін қосымша күштер мен құралдарды тарту қажеттілігі болса, Ішкі аудит қызметін және (немесе) Директорлар кеңесі комитеттерінің мүшелерін тарту мәселесі Директорлар кеңесінің шешімімен қаралады және тиісті шешім қабылданады.

2.8. Басшы хабарлама анонимді түрде түскен жағдайларды қоспағанда, осы Тәртіптің 4 - бөліміне сәйкес қызметкерге оның құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге міндетті.

3-бөлім. Сыбайлас жемқорлық туралы хабарлаған адамдарды қорғау механизмдері

3.1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы туралы хабарламаны қызметкердің зиянына пайдалануға жол берілмейді.

3.2. Сыбайлас жемқорлық қылмысы немесе құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған қызметкер туралы мәліметтердің құпиялылығы қорғау жүйесінің негізін құрайды және оған толық кепілдік беріледі. Қызметкердің жеке басы және оны сәйкестендіруге әкелуі мүмкін кез келген ақпарат, осы ұсынымдарда және Қазақстан Республикасының

қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, ешкімге жария етілмеуі тиіс.

3.3. Құпиялылық қағидатынан ерекшелікке тек соттың шешімі болған кезде немесе қызметкердің жазбаша түрде алынған келісімі болған жағдайда ғана жол беріледі.

3.4. Басшы қызметкердің еңбек құқықтары мен заңды мүдделерінің кемсітушілікке ұшырауының алдын-алу үшін қажетті шараларды қабылдауға міндетті.

3.5. Тараптарының бірі қызметкер болып табылатын жеке еңбек дауын ҚР Еңбек кодексіне сәйкес құрылатын келісім комиссиясымен, мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті орган өкілін міндетті түрде шақырумен қаралады.

3.6. Қызметкердің тәртіптік теріс қылық жасауы мән-жайларын жан-жақты, толық және объективті түрде анықтау, сондай-ақ жұмыстан босатудың (атқаратын лауазымынан босатудың) немесе басқа лауазымға ауыстырудың негізділігін анықтау үшін құрылатын тәртіптік комиссияның немесе келісім комиссиясының және Этика және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі кеңестің ұсыныстарынсыз қызметкер тәртіптік жауапкершілікке тартылмайды немесе жұмыстан босатылмайды (атқаратын лауазымынан босатылмайды), басқа лауазымға ауыстырылмайды.

Аталған комиссия отырысына қатысуға мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органның өкілі қатыса алады.

3.7. Басшы келісім комиссиясының, тәртіптік комиссияның және Этика және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі кеңестің отырысы өтетін күнге дейін кемінде үш жұмыс күні бұрын мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органға осы Тәртіптің 3 - бөлімінің 3.5 және 3.6 тармақтарында көрсетілген мәселелер бойынша құжаттарды жібереді.

Аталған отырысқа мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органның өкілі қатыса алады.

3.8. Аталған комиссия отырысы шешімінің хаттамасына отырысқа қатысқан оның мүшелері қол қояды және хаттаманың көшірмесі шешім қабылданған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органға жіберіледі.

3.9. Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органнан Заңның 24-4-бабының 2-тармағында көзделген хабарлама түскен Басшы, егер бұған дейін аталған тұлғамен ҰҚК СЖҚҚ арасында мұндай келісім жасалған болса, қызметкермен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдемдесу туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасауға міндетті.

Заңның 24-4-бабының 2-тармағында көзделген тәртіппен хабарлама түскен кезде Басшы келісім комиссиясының немесе алқалы органның отырысын өткізуге және қаралатын мәселе бойынша қызметкердің мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органға жүгінген күнінен

бастап күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімде шешім қабылдауға міндетті.

4. Қызметкердің құқықтары мен міндеттері

4.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) қызметкер:

1) уәкілетті мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламаны қабылдаған күннен бастап немесе адам сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап үш жыл бойы еңбек қатынастары саласындағы құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуынан қорғалуға құқығы бар;

2) осы адамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсетуі туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісімі болған кезде, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсету мақсатында өзі қызметкері болып табылатын (болған) мемлекеттік органның немесе ұйымның басшысына және (немесе) басшылығына және (немесе) уәкілетті мемлекеттік органдарға жүгінгені туралы ақпараттың құпиялылығын камтамасыз етуге құқығы бар;

3) ниеті болған жағдайда, Басшымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсету туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасасуға;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарламасын қарау қорытындысы бойынша қабылданған шешім туралы ақпарат алуға;

5) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарламасын қарау нәтижелері бойынша қабылданған уәкілетті мемлекеттік органның шешімдеріне ҚР ӘҚБ туралы заңнамасына немесе ҚР қылмыстық-процестік заңнамасына сәйкес шағым жасауға;

6) Заңның 24-4-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында белгіленген құқықты іске асыру үшін құпия ақпаратты беруге жазбаша келісім алу мақсатында, бұрын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсету туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасалған уәкілетті мемлекеттік органға жүгінуге;

7) уәкілетті мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламаны қабылдаған күннен бастап немесе адам сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап үш жыл бойы, егер өзін тәртіптік жауаптылыққа тарту немесе жұмыстан босату, немесе басқа лауазымға ауыстыру сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламасымен немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсетуімен байланысты деп есептеген жағдайда, бұл мәселелер бұрын Заңның 24-2-бабында көзделген тәртіппен келісім комиссиясында немесе алқалы органда қаралмаған болуы шартымен, мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органға жүгінуге;

8) қолданыстағы заңнамада көзделген өзге де құқықтарға құқығы бар.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) қызметкер:

- Басшыға жүгінуге қатысты ақпараттың және онда көрсетілген фактілердің өзге тұлғаларға жария етілмеуін қамтамасыз етуге;
- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат хабарлауды болдырмауға;
- қолданыстағы заңнамада көзделген өзге де міндеттерді сақтауға міндетті.

4.2. Ескерту:

Осы Тәртіптің ережелері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат хабарлаған қызметкерлерге қолданылмайды, олар Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болады.

5. Қорытынды ережелер

5.1. Комплаенс-офицер Университеттің Директорлар кеңесінің Төрағасын және кеңес мүшелерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу немесе мүмкін болатын бұзушылықтар, сондай-ақ Басқарма мүшелері мен қызметкерлердің мұндай бұзушылықтарға қатысуы фактілері туралы дереу және міндетті түрде хабардар етеді.

5.2. Осы «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕАҚ қызметкерлерінің «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың бұзылуы немесе бұзылуы мүмкін фактілерді хабарлау тәртібімен» университеттің барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері үшін орындау міндетті болып табылады.

5.3. Осы «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕАҚ қызметкерлерінің «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың бұзылуы немесе бұзылуы мүмкін фактілерді хабарлау тәртібі» университеттің Директорлар кеңесінің шешімімен бекітіліп, белгіленген тәртіппен қолданысқа енгізіледі.

хабарламаның түскен күні мен уақыты

хабарламаны қабылдаған тұлғаның АЖТ (аты-жөні, тегі)

хабарлама жеткізілген тәсіл (дереккөзді
сәйкестендіру мүмкіндігі болған жағдайда);

**Сыбайлас жемқорлық қылмысы немесе әкімшілік сыбайлас құқық
бұзушылық туралы ақпарат**

(құқық бұзушылықтың қысқаша сипаттамасы (фактілер, тұлғалар, нысан)

(өзіне қатысты хабарлама түскен тұлғаның лауазымы мен бөлімшесі)

(ақпаратты хабарлаған қызметкер туралы мәліметтер)

(Басшының қолы және толтырылған күні)

**Сыбайлас жемқорлық қылмысы немесе әкімшілік сыбайлас құқық
бұзушылық туралы ақпаратты хабарлаған қызметкер туралы
мәліметтер**

(АЖТ, лауазымы, құрылымдық бөлімшесі)

(Өзі туралы ақпаратқа қол жеткізуге келісемін, АЖТ, қолы)